fonteinkerk

LITURGIE zondag 31 mei 2020

Voorganger:	**Ds. Wim Verschoor**
Organist:	**Diederik Blankesteijn**
Ouderling van Dienst:	**Leo Koffeman**
Lezer:	**Willem Buitink**
Bidder:	**Elsbeth Smith**
m.m.v. gelegenheidskoor	
INTERNETLINK viering:	https://kerkdienstgemist.nl/stations/807

- **Orgelspel**
- **Welkom en mededelingen**

VOORBEREIDING

- **Gebed van toenadering**

V: Neem ons, o God, zoals wij zijn
A: EN MAAK ONS TOT MENSEN VAN U
V: Geef, Heer, wat U voor ons wilt zijn
A: EN MAAK ONS TOT MENSEN VAN ELKAAR
V: Stort over ons uit het feest van uw Geest
A: EN MAAK ONS TOT MENSEN VAN UW RIJK
V: Opdat uw heil de wereld doordringt
A: AL UW DAGEN VAN ONS LEVEN
V: Opdat uw vrede de aarde bewoont
En uw vreugde de mensen bezielt
A: AMEN

- **Bemoediging en groet**

Voorganger:	Onze hulp is in de Naam van de Heer
Allen:	DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
Voorganger:	De Heer zij met u allen
Allen:	OOK MET U ZIJ DE HEER

- **Intochtslied:**	**Psalm 87, Op Sions berg sticht God zijn heilige stede**
- **Kyriëgebed**	**tussen de gebeden zingen we lied 301h**
- **Glorialied:**	**lied 304, Zing van de Vader**

DIENST VAN HET WOORD

- **Ritueel van het Pinkstervuur**
- **FONS zingt Come down, o Love Divine (William Harris, 1883-1973)**

Sytze de Vries vertaalt deze tekst van Bianco da Siena (1350-1434) als volgt:

Daal, Liefdesvuur, daal neer
en breek door mijn verweer,
tot ik uw liefde diep in mij voel vloeien.
Kom, Trooster, kom in mij,
mijn hart komt voor U vrij,
als haard waarin uw heilig vuur kan gloeien.

Vul mij geheel met gloed!
Mijn eigen hartstocht moet
in 't vlammen van uw Geest tot as verteren.
Want als Gij mij verlicht,
ontluikt een vergezicht.
Dan zult Gij zelf de weg daarheen mij leren.

Wanneer uw Geest mij vult,
Gij mij in liefde hult,
zal liefde ook mijn hart en ziel bekleden.
Zo groot voor U te zijn,
dat maakt mij stil en klein.
Ik schrei niet langer om een oud verleden.

Ik reikhals naar het uur
waarop uw liefdesvuur
nog hoger vlamt dan alle woorden weten.
Geen mens die maar vermoedt
uw ongekende gloed,
tot hij voorgoed uw Geesteskind mag heten!

- **Verhaal voor de kinderen**
- **Eerste schriftlezing: Exodus 19:16-25**
- **Tweede schriftlezing: Handelingen 2:1-18**
- **FONS zingt: Pingstsang (Harald Fryklöf, 1882-1919)**

Heilige Geest, Geest van waarheid,
kom naar ons toe.
Laten we niet vallen of ons vergissen,
maar ons richten op het doel
van uw lichtende troon, troostend en stil.
Wijsheid, o Heer,
geef ons vanuit uw hoogte wijsheid.

- **Uitleg en verkondiging ("Yes we can!")**

Op zekere dag vroeg een leerling aan zijn rabbijn: "Waarom is de wereld niet volmaakt? God heeft toch de wereld geschapen, en Hij is toch volmaakt? Hoe kan het dan dat de wereld zó onvolmaakt is?" En de rabbi vroeg: "Zou jij het beter hebben gedaan?" "Ja," zei de leerling, "ja, dat denk ik wel." Toen riep de meester uit: "Zou jij het beter doen? Maar waar wacht je dan nog op? Je hebt geen seconde te verliezen; ga aan het werk en verbeter de wereld!"

Wat dóét deze rabbijn nu? Maakt hij zijn leerling belachelijk? Zo van: "Als jij denkt dat je God verbeteren kunt, dan maak je een lachertje van jezelf, maar vooruit: je doet je best maar!" Wil hij de discussie over Gods volmaaktheid ontwijken, en zet hij zijn leerling aan het werk om een moeilijk debat te ontlopen? Eigenlijk denk ik dat de rabbi een belangrijke

Joodse levenswijsheid wil doorgeven: de mens is geroepen om partner van God te zijn! Géén klein, afhankelijk en onmondig schepsel dat zonder God geen stap kan verzetten, maar een partner die samen met God mag bouwen aan deze wereld.

Voor een calvinist is het even zoeken, maar de Bijbel staat vol met voorbeelden van dit partnerschap: de mens mag een eigen mening hebben (desnoods een andere mening dan die van God!) en mag een eigen verantwoordelijkheid dragen. In zijn studie "Exodus: Boek van de Bevrijding" toont de Britse rabbijn Jonathan Sacks aan dat in het boek Exodus telkens twee verhalen elkaar aanvullen: het eerste verhaal vertelt over een handeling van God, terwijl in het tweede wordt benadrukt dat nu het volk, de mensen het moeten gaan doen. Zo is er vóór de doortocht door de Rode Zee een veldslag met de Farao waarin God voor het volk de overwinning behaalt. Ná de doortocht komt er een gevecht met de Amalekieten, waarbij het volk zelf de strijd moet aangaan, in het vertrouwen dat God met hen en in hen is. Ander voorbeeld: als Mozes de twee stenen wetstafels gaat ophalen, krijgt hij deze kant en klaar aangeboden uit handen van God. Nadat Mozes deze twee uit boosheid heeft stukgegooid, moet hij van God twee nieuwe tafels uithakken, en daarop zelf de woorden van de wet schrijven. De bevrijding die God geeft moet Israël dus niet enkel passief in ontvangst nemen, maar ook actief zich eigen maken. Heel mooi is ook het samenspel tussen de tien plagen en de Tien Woorden. God bereidt het moment van de uittocht voor met tien plagen: op die manier maakt Hij mogelijk dat Israël zijn vrijheid krijgt. Maar dan is het volk aan zet: de mens als partner van God is nu zelf verantwoordelijk voor de vrijheid van een ander en de vrijheid binnen een samenleving, en krijgt de Tien Geboden in handen als handvest van bevrijding. Telkens weer doet God een stapje terug, om de mensen de ruimte te geven zèlf verantwoordelijkheid te dragen. "Je hebt geen seconde te verliezen; ga aan het werk en verbeter de wereld!"

In feite doet God óók op het Pinksterfeest een stapje terug. Zijn eigenlijke werk ligt in de geboorte en het leven, het sterven en de opstanding van Jezus. Maar daarna neemt Jezus afscheid. Hij verdwijnt uit ons leven, en dan is de mens aan zet. Natuurlijk wordt de mens daarbij geholpen door de Geest, maar de mens is verantwoordelijk voor het vervolg van het verhaal. Pinksteren is weleens omschreven als de voltooiing van Gods openbaring. Het was begonnen met "God-vóór-ons": tijdens de uittocht uit Egypte trok God als een wolkkolom voor ons uit, om ons naar het beloofde land te brengen. In Jezus kwam God nog dichterbij: Hij kwam naar ons toe om het zware, pijnlijke en schuldige leven met ons te delen: "God-met-ons". Op het Pinksterfeest komt tenslotte de Geest over ons, zodat we God inademen: "God-binnenin-ons". Paulus noemt ons lichaam de "tempel van de Geest".

Eigenlijk moeten we dus niet de kerk of het kerkgebouw een huis van God noemen; wij mensen kunnen een woning van God zijn, en de kerk is bedoeld om ons dat weer te binnen te brengen. "God-in-ons": dichterbij dan dat kan God niet komen. En toch is Pinksteren óók die stap terug: God verdwijnt van het toneel, om ruimte te maken voor de mens. Wij kunnen het nu zelf!

Pinksteren was een Joods feest. Centraal in het Joodse geloof staat Pesach: het herdenken van de bevrijding uit Egypte. Op de 50e dag ná Pesach begint het Joodse Weken¬feest. Vroeger was dat een oogstfeest, maar het kwam meer en meer in het teken te staan van de Wetgeving op de Sinaï. Want de bevrijding en de Wetgeving, die liggen in elkaars verlengde. Hoe kun je de kostbare vrijheid beschermen tegen nieuwe vormen van slavernij en verslaving? Daarom kreeg het volk van God de Tien Woorden mee. Er is een rechtstreeks verband tussen Pesach en het Wekenfeest op die 50e (dat is in het Grieks "pentèkostè", en daar komt ons woord "Pinksteren" vandaan) dag na Pasen.

Ik heb het al vaker verteld: Lucas laat in zijn verhaal allerlei overeenkomsten zien tussen de Wetgeving op de Sinaï en het komen van de Geest. Op de Sinaï is er vuur en rook; op de hoofden van Jezus' vrienden verschijnen vurige vlammen. Op de Sinaï klinkt het geluid van een blaasinstrument (de ramshoorn, de bazuin), en in Jeruzalem klinkt het geluid van een sterke windvlaag. Op de Sinaï daalt God neer in vuur; op de vrienden van Jezus daalt de Geest neer met vlammen. Bij de Sinaï ziet het volk bevend van schrik toe; in Jeruzalem zijn de omstanders "verbijsterd en geheel van hun stuk gebracht…" Volgens een Joodse overlevering in de Talmoed werd de Wet vanaf de Sinaï verkondigd in álle talen, omdat álle (70) volkeren het moesten horen. Dat sluit prachtig aan bij het Pinksterverhaal, waar álle omstanders de boodschap van de apostelen konden verstaan, een ieder in zijn eigen taal. Al deze opvallende overeenkomsten wijzen erop dat het in beide verhalen om dezelfde dingen gaat, en dat Lucas (de schrijver van het Pinksterverhaal) heel bewust verwijst naar 't moment van de Wetgeving. In beide verhalen daalt God naar de mensen af, om duidelijk te maken dát ze verder kunnen en hóé ze verder kunnen. Met de regels van God in hun handen en de liefde van God in hun hart. Waarbij we ons dus óók moeten realiseren dat wij er nu alléén voor staan. Nu zijn wij aan zet, nu is het onze verantwoordelijkheid. En hoewel de Geest met ons meegaat, voelt dat soms als een zware, eenzame last. In een tijd van verdriet of een tijd van crisis voelen we soms de wens dat God zal ingrijpen, dat Hij met één woord of gebaar de problemen oplost. Maar wij zijn aan zet, wij hebben de verantwoordelijkheid EN de middelen om in deze wereld aan het werk te blijven, als partners van God. "Je hebt geen seconde te verliezen; ga aan het werk en verbeter de wereld!"

In het Pinksterverhaal wordt de angst overwonnen. De leerlingen die eerst nog bang in huis bleven, met alle ramen en deuren gesloten, komen nu naar buiten om hun verhaal te vertellen. Dat is een verhaal van verbondenheid: terwijl de mensen in hun streven naar macht elkaar verliezen (de verbondenheid verliezen), zoekt God juist de verbondenheid op door in Jezus het leven met ons te delen. En die verbondenheid is aanstekelijk: het verhaal wordt verteld in een taal die iedereen begrijpt en die mensen tot elkaar brengt. Als mensen partners van God durven te zijn, dan worden ze ook partners van elkaar: samen bouwen aan een nieuwe wereld. Alle mensen zijn daarin gelijk en gelijkwaardig, want de Geest wordt aan ALLEN gegeven, zoals ook de Tien Woorden voor héél het volk waren bestemd.

Pinksteren: God-in-ons. Als we eens zouden gaan geloven en leven vanuit het vertrouwen dat God in mensen kan wonen, - wat zou dat dan betekenen voor ons zelfbesef, ons mensbeeld? Wat zou het betekenen voor ons godsbeeld, onze gedachten over kerk en gemeenschap, ons gebed, onze beleving van het avondmaal, het gesprek met andere geloofsopvattingen, het ervaren van dit aardse bestaan? God-binnenin-ons: dichterbij dan dat kan God niet komen.

- **Moment van stilte**
- **Zingen:** **lied 670, verzen 1, 2, 3 en 7, Kom Schepper God**
  FONS zingt vers 3 in een zetting van Hugo Distler (1908-1942)

GEBEDEN EN GAVEN

- **Dankgebed, voorbeden, stil gebed**
- **FONS zingt:** **Notre Père (Maurice Duruflé. 1902-1986)**

- **Alternatieve Collecte onder orgelspel**
  Diaconie: ***Zending – de kerk bloeit op in Cuba***
  Kerk: ***kosten predikantplaatsen***

U kunt uw gave overmaken naar de Diaconie
van de Protestantse Gemeente Amersfoort,
IBAN NL72 SNSB 0937 0141 09, ovv het collectedoel
en de wijkgemeente waar u bent ingeschreven.
Het is ook mogelijk om deze QR-code te scannen.

- **Slotlied:** **lied 672, verzen 1, 3, 6 en 7, Kom laat ons deze dag**
- **Wegzending en Zegen**

Onder normale omstandigheden drinken we koffie na de dienst. Deze vorm van ontmoeting en gezelligheid moeten we nu missen. Misschien kunnen we elkaar eens wat vaker bellen, om op die manier na te praten over de viering? Zo blijven we aan elkaar denken.

GOEDE EN GEZEGENDE PINKSTERDAGEN TOEGEWENST!!